

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ομάδα εργασίας

Νίκη Καλμαντή, Ζωή Παπαδοπούλου, Ζεφείρα Παναγιώτα Παπαφλωράτου,

Μαρίνα Τζαβαλή, Μαρία Ελένη Τσακώνη, Μελίνα Χατζή

Α΄ Αρσάκειο-Τοσίτσειο Γυμνάσιο Εκάλης, Τάξη Β΄

Επιβλέπουσες Καθηγήτριες: Ειρήνη Φαραντούρη (Φιλολόγος), Πολυξένη Σιούτη (Πληροφορικής)

Μαθητικές Εργασίες υπό υλοποίηση

1^η Εργασία

α. Τι είναι θέατρο

Διερευνήθηκε η σημασία και η ιστορία της λέξης *θέατρον* στην αρχαιότητα. Μελετώντας τη βιβλιογραφία, διαπιστώθηκε ότι σήμαινε για τους αρχαίους τον τόπο ή την κατασκευή που διευκολύνει τη θέαση, από όπου δηλαδή μια ομάδα ανθρώπων μπορεί να βλέπει και να μετέχει ισότιμα σε κάτι. Αυτό το κάτι μπορούσε να είναι μια θρησκευτική ή μια πολιτική ή και μια αθλητική δράση, που παρακολουθούσαν πολλοί από κοινού. Τέτοιοι χώροι υπήρξαν από πολύ παλιά. Ο αρχαιότερος γνωστός είναι η αίθουσα της πρώιμης 3ης π.Χ. χιλιετίας στην Πολιόχνη της Λήμνου, με τις σειρές βαθμίδων στις μακρές της πλευρές, που θεωρείται ότι εξυπηρετούσαν συνελεύσεις 50 περίπου ατόμων.

β. Τα είδη του θεάτρου

Μελετώντας τη λειτουργία των θεατρικών χώρων από την αρχαιότητα έως και τη σύγχρονη εποχή, διακρίναμε τα ακόλουθα είδη θεάτρου:

- i. *Το θρησκευτικό θέατρο*: σε αυτό αναπαρίσταντο θεία επεισόδια, τα οποία παρακολουθούσαν οι πιστοί.
- ii. *Το ψυχαγωγικό θέατρο*: προέκυψε από το θρησκευτικό και στόχευε στην ψυχαγωγία με την έννοια της αγωγής της ψυχής.
- iii. *Το θέατρο-βουλευτήριο, οίκος της δημοκρατίας*: Το θέατρο εξελίχθηκε στην αρχιτεκτονική κατασκευή που εκφράζει πληρέστερα τη δημοκρατική κοινωνία και τα δημοκρατικά πολιτεύματα.

Βιβλιογραφία

- *Οι αρχές και οι πολλαπλές χρήσεις του θεάτρου κατά την αρχαιότητα*. Πανεπιστημιακές σημειώσεις από τα μαθήματα του Καθηγητή κ. Β. Λαμπρινουδάκη
(βλ. e-arsakeio.gr/Αποθετήριο Εκπαιδευτικών-Πολιτιστικών Προγραμμάτων των Σχολείων της Φ.Ε.)

2^η Εργασία

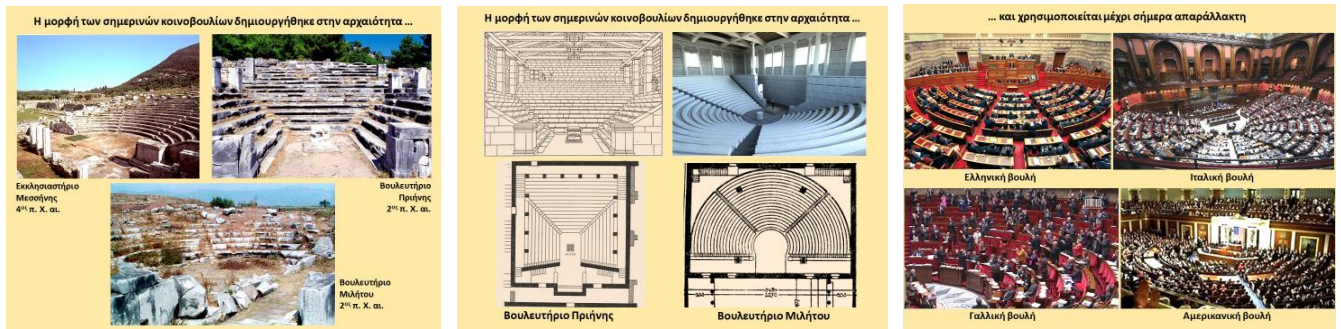
Επιστημονική τεκμηρίωση της ιδιαίτερης σημασίας της Πολιόχνης της Λήμνου, της αρχαιότερης πόλης της Ευρώπης η οποία διέθετε Βουλευτήριο.

Στον έντονα διαμελισμένο ηπειρωτικό και το νησιωτικό γεωγραφικό χώρο της Ελλάδας, που ευνοούσε ταυτόχρονα την ανάπτυξη αυτονόμων κοινοτήτων και την επικοινωνία και τη σύνθεση ιδεών, γεννήθηκε ο θεσμός της πόλης, της συντεταγμένης συμβίωσης ελευθέρων και αυτοπροσδιοριζομένων ανθρώπων, που αποτελεί το σημαντικότερο κληροδότημα της αρχαιότητας στον ανθρώπινο πολιτισμό.

Η αρχαία ελληνική πόλη κληροδότησε πάμπολλα στοιχεία στο σημερινό πολιτισμό. Ο κεντρικός θεσμός της σύγχρονης δημοκρατίας π.χ., το κοινοβούλιο, αλλά και ο αρχιτεκτονικός θεατρικός τύπος που τον φιλοξενεί, έχουν άμεση αναφορά στην αρχαία ελληνική πόλη. Ακόμη και λεπτομέρειες της σημερινής λειτουργίας των κοινοβουλίων έχουν το προηγούμενό τους στην δημοκρατική Αθήνα.

Με τη διαδικασία της σύγχρονης διαχείρισης των μνημείων αυτά εντάσσονται στη ζωή μας και μας προβάλλουν καθημερινά το ιστορικό βάθος των συνηθειών, των θεσμών, των πρακτικών και των ιδεών μας, με άλλα λόγια την ιστορία μας, δηλαδή την ταυτότητά μας

Μερικά μόνο παραδείγματα το δείχνουν με σαφήνεια (βλ. ακόλουθες φωτογραφίες 1,2,3):

Βιβλιογραφία

- *Αρχαία ελληνική πόλη, ο πολίτης της και ο κλασικός της πολιτισμός*. Πανεπιστημιακές σημειώσεις από τα μαθήματα του Καθηγητή κ. Β. Λαμπρινουδάκη
(βλ. [e-arsakeio.gr/Αποθετήριο Εκπαιδευτικών-Πολιτιστικών Προγραμμάτων των Σχολείων της Φ.Ε.](http://e-arsakeio.gr/Αποθετήριο_Εκπαιδευτικών-Πολιτιστικών_Προγραμμάτων_των_Σχολείων_της_Φ.Ε.))

3^η Εργασία

Πολιόχνη της Λήμνου, η πρώτη οργανωμένη πόλη της Ευρώπης

Η Πολιόχνη, στην ανατολική ακτή της Λήμνου, κοντά στο χωριό Καμίνια, οργανώθηκε στις αρχές της νεολιθικής περιόδου (4^η/5^η χιλιετία π.Χ.). Βρίσκεται ακριβώς απέναντι από την Τροία, η οποία ωστόσο θα χτιστεί χίλια χρόνια αργότερα, όταν πια η Πολιόχνη θα έχει εξελιχθεί σε έναν αστικό οικισμό με 1.500 κατοίκους με ορθογώνιες πέτρινες κατοικίες, προστατευτικό τείχος, πλατείες, πηγάδια, δρόμους, δημόσια κτήρια και Βουλευτήριο.

Η Πολιόχνη περιβάλλεται από τείχη με επιβλητική μορφή στη δυτική πλευρά, τα οποία πιθανώς αποσκοπούσαν στην προστασία μάλλον των θεμελίων από τη διάβρωση του κοντινού ποταμού, παρά στην άμυνα. Στην πόλη ανθούσε ένας ειρηνικός πληθυσμός χιλίων περίπου κατοίκων, που είχε ως κύρια ασχολία την γεωργία και την κτηνοτροφία. Παράλληλα, η Πολιόχνη, κτισμένη ακριβώς απέναντι από τα στενά του Ελλησπόντου, χάρη στην κατεργασία και διακίνηση των μετάλλων, αναδείχθηκε στο αρχαιότερο αστικό κέντρο, στο πρώτο εμπορικό λιμάνι της Ευρώπης και αποτέλεσε το κέντρο της ευρύτερης περιοχής του Β. Αιγαίου.

Βιβλιογραφία

Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις

- http://odysseus.culture.gr/h/3/gh351.jsp?obj_id=2534
- <http://www.ime.gr/chronos/02/islands/gr/habitation/eb/index1.html>

4^η Εργασία

Το βουλευτήριο της Πολιόχνης Λήμνου, το αρχαιότερο στον κόσμο

Στην εσωτερική πλευρά του τείχους της Πόλης, ανασκάφτηκε σημαντικό οικοδόμημα το οποίο χρονολογείται στην ύστερη 3^η χιλιετία π.Χ. Πρόκειται για το Βουλευτήριο, ένα επίμηκες κτήριο, το οποίο διαθέτει κατά μήκος των μακρών πλευρών του δυο βαθμίδες λίθινων εδράνων, στα οποία υπολογίζεται ότι μπορούσαν να καθίσουν περίπου πενήντα άτομα. Αναμφίβολα ο χώρος προοριζόταν για δημόσιες συναθροίσεις, ενώ θα

μπορούσε παράλληλα να εξυπηρετεί δραστηριότητες κοινωνικές, θρησκευτικές, οικονομικές, πολιτικές. Στο εν λόγω κτήριο μπορούμε να ανιχνεύσουμε σε εμβρυακή μορφή την αγορά των κλασικών χρόνων. Σε αυτήν άλλωστε την άποψη στηρίχθηκε και η ονομασία του ως «Βουλευτηρίου».

Βιβλιογραφία

Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις

<https://www.efales.gr/sight/proistorikos-oikismos-poliohnis-limnou>

5η Εργασία

Ο θησαυρός της Λήμνου στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών

Δράσεις:

- Η ομάδα εργασίας μελετά τον θησαυρό της Λήμνου στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών και συζητά σχετικά με τα εκθέματα με τη Διευθύντρια του ΕΑΜ Δρ Άννα-Βασιλική Καραπαναγιώτου.
- Επίσκεψη στην Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή. Συνέντευξη-συζήτηση σχετικά με το χρονικό των ανασκαφών της Ιταλικής Σχολής στην Πολιόχνη της Λήμνου

Θα χρειαστούν:

- 2 κάμερες με εξωτερικά μικρόφωνα
- Μικρό δημοσιογραφικό μαγνητόφωνο για απομαγνητοφώνηση

Εκκρεμότητες

- ❖ Ορισμός ημερομηνίας επίσκεψης στο ΕΑΜ και στην Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή (τον Σεπτέμβριο)
- ❖ Ορισμός ημερομηνίας επίσκεψης των μαθητών του Γενικού Λυκείου Λήμνου στο Α΄ Αρσάκειο-Τοσίτσειο Γυμνάσιο Εκάλης. Γνωριμία με τη δική μας ομάδα εργασίας και συμμετοχή στο πρόγραμμα *Δειγματική Ανασκαφή*.